ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 13. 8. 1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

319

ZÁKON
Slovenskej národnej rady

z 11. júla 1991

o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v oblasti mimosúdnych rehabilitácií

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

a) zmiernenie niektorých majetkových a iných krívd, ktoré vznikli v dôsledku platnosti alebo osobitného použitia niektorých právnych predpisov alebo na základe iných dôvodov len na území Slovenskej republiky,[1])

b) podmienky uplatňovania nárokov, rozsah týchto nárokov a spôsob náhrady,

c) pôsobnosť ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky (ďalej len „ústredný orgán“) v oblasti mimosúdnych rehabilitácií,

d) postup pri uplatnení nároku Slovenskej republiky[2]) na veci, ak niet oprávnenej osoby alebo, ak si na vec v určenej lehote neuplatní nárok žiadna oprávnená osoba.

Osobitné dôvody odškodnenia

§ 2

(1) Za násilné odvlečenie do Zväzu sovietskych socialistických republík v rokoch 1944 až 1946 sa oprávneným osobám poskytne peňažná náhrada za dobu odvlečenia a za smrť, ktorá nastala v dobe odvlečenia, v rozsahu obdobne podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení zákona č. 47/1991 Zb.

(2) Oprávnenou osobou je fyzická osoba, ktorá bola protiprávne násilne odvlečená jednotkami Ministerstva vnútra Zväzu sovietskych socialistických republík do Zväzu sovietskych socialistických republík

a) z terajšieho územia Slovenskej republiky, je štátnym občanom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a má na jej území trvalý pobyt,

b) pochádza z terajšieho územia Slovenskej republiky a žijú tu jej potomkovia (ďalej len „oprávnená osoba“).

(3) Ak oprávnená osoba uvedená v odseku 2 zomrela, sú oprávnenými osobami osoby uvedené v § 3 ods. 2 písm. c), d) a e) osobitného predpisu.[3])

(4) Práce vykonávané v dobe odvlečenia sa posudzujú ako zamestnanie v I. pracovnej kategórii.

(5) Oprávnená osoba musí uplatniť svoj nárok na príslušnom ústrednom orgáne do dvoch rokov odo dňa účinnosti tohto zákona.

§ 3

Oprávnená osoba, ktorá bola v rokoch 1952 až 1953 násilne vysťahovaná zo svojho bydliska na základe výmerov alebo oznámení národných výborov, prípadne iných orgánov, vydaných podľa osobitného predpisu[4]) má nárok na vydanie nehnuteľnosti alebo jej časti podľa osobitného predpisu,[5]) ak tieto veci boli pri vysťahovaní štátom odňaté z jej vlastníctva.

§ 4
Pôsobnosť ústredných orgánov

(1) Ministerstvo financií Slovenskej republiky je príslušné

a) na prijatie kúpnej ceny alebo náhrady, ktorú štát vyplatil pri odňatí vecí,[6])

b) na vrátenie kúpnej ceny,[7])

c) na vyplatenie finančnej náhrady[8]) v prípadoch podľa § 6 osobitného predpisu,[3])

d) na vyplatenie finančnej náhrady podľa § 20 ods. 1 a 2 osobitného predpisu.[3])

(2) Ministerstvo školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky je príslušné na vydanie pokynu pre študijnú rehabilitáciu podľa § 18 ods. 2 osobitného predpisu.[3])

(3) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je príslušné

a) na poskytnutie peňažnej náhrady za pobyt v pracovnom útvare podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 7/1948 Zb. SNR, ak o pobyte v pracovnom útvare rozhodol iný orgán než súd,

b) na poskytnutie peňažnej náhrady za pobyt v tábore nútenej práce podľa zákona č. 247/1948 Zb., ak o pobyte v tomto tábore rozhodla trojčlenná komisia krajského národného výboru,

c) na vydanie osvedčenia podľa § 22 ods. 5 písm. b) osobitného predpisu,[3]) ak ide o príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti,

d) na posúdenie nárokov sociálnych dávok a na ustanovenie podrobností podľa § 30 osobitného predpisu.[3])

(4) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je príslušné

a) na poskytnutie peňažnej náhrady za zaradenie podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 7/1948 Zb. SNR, ak o zaradení do pracovného útvaru rozhodol súd,

b) na poskytnutie peňažnej náhrady za zaradenie do tábora nútenej práce podľa zákona č. 247/1948 Zb., ak o zaradení rozhodol súd,

c) na vydanie osvedčenia podľa § 22 ods. 5 písm. b) a c) podľa osobitného predpisu,[3])

d) na poskytnutie peňažnej náhrady podľa § 2.

(5) Príslušným na poskytnutie náhrady za väzbu a za výkon trestu odňatia slobody[9]) je ten ústredný orgán, v ktorého odvetví štátnej správy sa rozhodlo o proteste prokurátora podanom podľa § 31 osobitného predpisu[3]) a rozhodnutie o väzbe alebo o treste odňatia slobody sa zrušilo pre nezákonnosť.

(6) Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky je príslušné na rozhodovanie o neplatnosti rozhodnutia podľa § 23 ods. 1 osobitného predpisu[3]) a na posúdenie toho, kto sa v týchto prípadoch považuje za umelca podľa § 23 ods. 2 osobitného predpisu.[3])

(7) Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky je príslušné na určenie postupu orgánov sociálneho zabezpečenia v prípadoch odškodnenia nárokov v dôchodkovom zabezpečení podľa § 24 osobitného predpisu[3]) a na úpravu dôchodkov osobám uvedeným v § 2.

(8) Ak príslušnosť ústredného orgánu nevyplýva z predchádzajúcich ustanovení, postupuje sa podľa osobitného predpisu.[10])

§ 5
Postup pri posudzovaní žiadostí na poskytnutie finančnej náhrady

(1) Písomnú žiadosť na poskytnutie finančnej náhrady podľa § 4 ods. 1 podáva oprávnená osoba na príslušný ústredný orgán prostredníctvom okresného úradu, obvodného úradu v Bratislave (ďalej len „okresný úrad“), v ktorého územnom obvode sa nachádza vec, ktorá prešla na štát. Dňom podania písomnej žiadosti na okresný úrad začína plynúť lehota určená osobitným predpisom.[11])

(2) Okresný úrad žiadosť preskúma a podanie oprávnenej osoby s príslušnými dokladmi postúpi Správe pre veci majetkové v Bratislave. Neúplnú žiadosť vráti okresný úrad na doplnenie. Od doby vrátenia žiadosti do doby doručenia doplnenej žiadosti lehota určená osobitným predpisom[11]) neplynie.

(3) Správa pre veci majetkové v Bratislave žiadosť doplní o svoje stanovisko a túto predloží ústrednému orgánu uvedenému v § 4 ods. 1. Finančnú náhradu vyplatí ústredný orgán.

(4) Ak predmetom uplatneného nároku je finančná náhrada za nehnuteľnosť, oprávnený pripojí k žiadosti výpis z evidencie nehnuteľností, prípadne z pozemkovej knihy a doklad okresného úradu o odňatí veci alebo iný doklad, v ktorom je uvedený právny dôvod a meno osoby (osôb,) ktorej vec bola odňatá.

(5) Príslušný ústredný orgán podľa § 4 vráti neúplnú žiadosť oprávnenej osobe na doplnenie. Do doby doplnenia žiadosti oprávnenou osobou lehota podľa osobitného predpisu neplynie.[11])

(6) Na konanie uvedené v odsekoch 1 až 5 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.[12])

§ 6
Súčinnosť iných orgánov

(1) Orgány štátnej správy, súdy, štátne notárstva, obce,[13]) strediská geodézie a archívy poskytujú potrebnú súčinnosť pri vybavovaní žiadostí o finančnú náhradu podľa osobitného predpisu.[3])

(2) Orgány uvedené v odseku 1 sú povinné vykonať požadované zistenia a predložiť spisy v lehote určenej v dožiadaniach príslušných ústredných orgánov. Ak táto lehota nie je určená, tieto orgány sú povinné vyhovieť dožiadaniam do 30 dní od ich doručenia. Ak sa dožiadanie netýka pôsobnosti niektorého z orgánov uvedených v odseku 1, je tento orgán povinný postúpiť dožiadanie inému príslušnému orgánu, uvedenému v odseku 1 alebo vrátiť dožiadanie príslušnému ústrednému orgánu do päť dní odo dňa jeho doručenia.

(3) Okresný úrad, v obvode ktorého je sídlo príslušného súdu, zastupuje v súdnom spore príslušný ústredný orgán podľa tohto zákona.

§ 7
Uplatnenie nároku Slovenskej republiky na vydanie veci

(1) Pre uplatnenie nároku Slovenskej republiky na vydanie veci podľa § 34 osobitného predpisu[3]) je príslušný okresný úrad,[14]) v ktorého územnom obvode sa vec nachádza.

(2) Povinnými osobami sú fyzické a právnické osoby podľa osobitného predpisu.[3])

(3) Postup pri uplatnení nároku Slovenskej republiky na vydanie veci ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky osobitnou vyhláškou.

(4) Okresný úrad uplatní nárok Slovenskej republiky najskôr prvým dňom po uplynutí lehoty podľa osobitného predpisu.[15])

(5) Okresný úrad je povinný veci nadobudnuté podľa odseku 1 prednostne previesť odplatne na osoby uvedené v § 3 osobitného predpisu[3]) na základe ich žiadosti podanej do šesť mesiacov po nadobudnutí majetku Slovenskou republikou.

(6) Postup podľa odsekov 1 až 4 platí aj pre uplatnenie nároku Slovenskej republiky na vydanie vecí podľa § 23a zákona č. 137/1991 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení zákona č. 458/1990 Zb.

§ 8
Poskytovanie finančných a peňažných náhrad

(1) Ministerstvo financií Slovenskej republiky posúdi oprávnenosť uplatneného nároku a poskytne finančnú náhradu v hotovosti vo výške určenej osobitným predpisom.[16]) Ak finančná náhrada spočíva tiež vo vydaní cenných papierov, ktoré nemajú povahu štátneho dlhopisu, potvrdí tiež nárok na ich vydanie a zabezpečí ich vydanie prostredníctvom Fondu národného majetku Slovenskej republiky.[17])

(2) Príslušné ústredné orgány posúdia oprávnenosť uplatneného nároku a poskytnú peňažnú náhradu podľa osobitného predpisu.[18])

§ 9
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

F. Mikloško v. r.

J. Čarnogurský v. r.

1) § 32 zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách.

2) § 34 zákona č. 87/1991 Zb.
Čl. 4 ods. 4 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o česko-slovenskej federácii v znení neskorších predpisov.
§ 23a zákona č. 137/1991 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení zákona č. 458/1990 Zb.

3) Zákon č. 87/1991 Zb.

4) § 3 ods. 2 zákona č. 138/1948 Zb. o hospodárení s bytmi.

5) § 5 až 7 zákona č. 87/1991 Zb.

6) § 10 ods. 4 zákona č. 87/1991 Zb.

7) § 11 zákona č. 87/1991 Zb.

8) § 13 zákona č. 87/1991 Zb.

9) Zákon č. 88/1950 Zb. Trestný zákon správny.
Zákon č. 89/1950 Zb. o trestnom konaní správnom.

10) § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

11) § 13 ods. 4 zákona č. 87/1991 Zb.

12) Zákon č. 71/1967 Zb.

13) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1991 Zb.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 523/1990 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1991 Zb.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1991 Zb.

14) Zákon Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.

15) § 5 ods. 2 zákona č. 87/1991 Zb.

16) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 289/1991 Zb. o výške finančnej náhrady v hotovosti poskytovanej podľa zákona č. 87/1991 Zb.

17) § 11 ods. 3 písm. f) zákona Slovenskej národnej rady č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky.

18) Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 532/1990 Zb. o vydaní štátnych dlhopisov na úhrady pohľadávok z priznaných odškodnení podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 289/1991 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.